

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні
правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України
стосовно удосконалення державної політики управління об'єктами
державної і комунальної власності»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акту

На сьогодні в Україні у державній власності залишається найбільша в Європі частка державних підприємств. Із більше ніж 3 тис. державних підприємств майже половина працює неефективно або не веде господарської діяльності. Аналіз результатів діяльності підприємств державного сектору економіки засвідчує низьку ефективність системи державного управління, високий ризик створення і існування корупційних схем, нагальну необхідність інвестування в ці підприємства з метою модернізації їх застарілих технологічних процесів, перебудови системи управління ними із застосуванням кращих міжнародних практик. Поряд з цим державні ресурси є вкрай обмеженими, тому пошук ефективного власника, залучення інвестицій у ці підприємства в процесі приватизації є першочерговим завданням для забезпечення ефективності функціонування економіки, сприяння сталому розвитку держави.

Указом Президента України від 20 вересня 2019 року № 713/2019 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення економічного зростання, стимулювання розвитку регіонів та запобігання корупції» передбачено активізацію приватизації державного майна, пошук ефективного власника, і як наслідок, залучення інвестицій та забезпечення зростання ефективності економіки України.

Проте, зловживання процесуальними правами та ініціювання судових спорів є розповсюдженим способом зупинення процесу приватизації. Це суперечить державній політиці у сфері приватизації, зменшує надходження до державного бюджету та сприяє незаконному відчуженню об'єктів державної та комунальної власності. Ефективних засобів правового захисту проти зловживання правами в доктрині права України не існує, відповідно, у органів приватизації відсутні можливості, окрім втягнення в судові спори, для протидії очевидним спробам загальмувати продаж об'єктів приватизації.

При здійсненні функцій орендодавця державного майна Фонд державного майна України проводить перевірки орендованого майна. В процесі перевірок виявляються факти неправомірної передачі майна в суборенду, непередачі інформації Фонду державного майна України про майно, яке не використовується як потенційні об'єкти оренди.

Кількість юридичних осіб державної власності, облік яких потребує упорядкування протягом останніх років не змінювалася. Не всі уповноважені органи управління вчасно та достовірно надають інформацію про об'єкти державної власності до Єдиного державного реєстру об'єктів державної власності.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою законопроекту є активізація процесу передачі уповноваженими органами управління державних об'єктів на приватизацію та оренду, забезпечення контролю Фондом державного майна України задля недопущення зловживань балансоутримувачами та орендарями у процесах оренди державного майна, посилення контролю за актуалізацією відомостей про об'єкти державної власності для внесення до Єдиного реєстру об'єктів державної власності.

3. Загальна характеристика і основні положення проєкту Закону

Проєктом пропонується внести зміни до Кодекса України про адміністративні правопорушення та розширити коло осіб, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення уповноваженими на те посадовими особами Фонду державного майна України.

Проєктом доповнено Кодекс України про адміністративні правопорушення статтею 164²⁰ «Порушення порядку використання державного майна», якою визначаються розміри штрафів за:

- неподання інформації про об'єкти державного або комунального майна, які підлягають приватизації або можуть бути передані в оренду, у тому числі про об'єкти, які не використовуються державними або комунальними підприємствами і не пропонуються як потенційні об'єкти оренди або приватизації;
- укладення балансоутримувачем майна договору оренди щодо об'єкта оренди, загальна площа якого перевищує розмір, визначений Законом України «Про оренду державного та комунального майна»
- укладення орендарем договору суборенди з порушенням вимог Закону України «Про оренду державного та комунального майна»;
- неподання інформації суб'єктами управління об'єктами державної власності розпоряднику Єдиного реєстру об'єктів державної власності відомостей про об'єкти державної власності, які перебувають у сфері їх управління, для формування і ведення зазначеного реєстру;
- незабезпечення доступу потенційних орендарів до об'єкту оренди орендарем, який має намір продовжити договір оренди нерухомого майна, що підлягає продовженню за результатами проведення аукціону;
- нерозкриття інформації орендарем, який має намір продовжити договір оренди єдиного майнового комплексу, що підлягає продовженню за результатами проведення аукціону, інформації про об'єкт оренди та/або незабезпечення доступу до такого об'єкту оренди потенційних орендарів у супроводі представника орендодавця;
- укладення балансоутримувачем майна договорів про передачу права на експлуатацію, зберігання (крім договорів публічного зберігання), якщо місцем зберігання майна третьої особи є індивідуально визначене нерухоме майно державної або комунальної власності, що передбачені Законом України «Про оренду державного та комунального майна».

Статтю 221 Кодексу України про адміністративні правопорушення доповнено нормою, що судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 164²⁰.

Проектом пропонується внести зміни до статті 173 Кримінального процесуального кодексу України щодо недопущення арешту майна (в тому числі майнових прав або інших активів), щодо якого прийнято рішення про приватизацію на конкурентних засадах у формі електронних аукціонів у встановленому законом порядку. Введення цієї норми нівелює можливість зловживання процесуальними правами для зупинення процесу приватизації та дозволить економити кошти державного бюджету на сплату судового збору.

Проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального процесуального кодексу України стосовно удосконалення державної політики управління об'єктами державної і комунальної власності» синхронізовано з проектом Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Фонд державного майна України» та інших законодавчих актів України щодо сприяння залученню інвестицій в процесі приватизації та оренди державного і комунального майна».

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Основними нормативно-правовими актами у даній сфері правового регулювання є: Конституція України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Кримінальний процесуальний кодекс України, Закон України «Про приватизацію державного і комунального майна», Закон України «Про Фонд державного майна України», Закон України «Про оренду державного та комунального майна» та інші законодавчі акти.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття проекту Закону не потребує додаткових фінансових витрат з Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проекту Закону

Прийняття цього законопроекту сприятиме збільшенню відповідальності уповноважених органів управління, балансоутримувачів державного майна за ефективність управління та використання державного майна та запобігатиме зупиненню процесу приватизації через ініціювання судових спорів.

Народні депутати України

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ПІДЛАСА РОКСОЛАНА АНДРІЇВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000CA3155001F67A001

Дійсний до: 08.07.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 100д9/1-2020/252358 від 28.12.2020

305896